Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Šumavská 519/35, 602 00 Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1374/26-B
Sp. zn. ČŠIB-S-307/26-B

Název	**Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace**
Sídlo	**č.p. 490, 679 14 Ostrov u Macochy**
E-mail	**spzs.ostrovum@seznam.cz**
IČO	**62 076 051**
Identifikátor	**600 024 881**
Právní forma	**příspěvková organizace**
Zastupující	**Mgr. Blanka Šenkýřová**
Zřizovatel	**Jihomoravský kraj**
Místo inspekční činnosti	**č.p. 490, Ostrov u Macochy**
Inspekční činnost na místě	**11. 5. – 13. 5. 2026**

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy v prostorách dětské léčebny, kde je současně zajištěno také celodenní stravování žáků. Od školního roku 2018/2019 byla ukončena činnost školní družiny. Školu navštěvují žáci z celé České republiky během čtyřtýdenních léčebných turnusů v Dětské léčebně se speleoterapií Ostrov u Macochy (dále „léčebna“). Žáci 1. až 9. ročníku jsou vzděláváni zpravidla ve čtyřech třídách sestavených s ohledem na jejich věk a ročník vzdělávání. V době konání inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 31 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy ve svém druhém funkčním období vychází z jasně formulované a reálně nastavené koncepce rozvoje školy, která zohledňuje specifické podmínky vzdělávání žáků při dětské léčebně. Stanovené záměry jsou zaměřeny zejména na zajištění návaznosti vzdělávání žáků na jejich kmenové školy, podporu individuálních vzdělávacích potřeb, vytváření příznivého psychosociálního prostředí a rozvoj samostatnosti žáků při učení. Koncepce současně podporuje využívání aktivizujících metod výuky, digitálních technologií i průběžný profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Vedení školy pružně reaguje na změny organizačních podmínek souvisejících s provozem léčebny a stanovené koncepční záměry se daří postupně naplňovat v každodenní činnosti školy. Koncepce je sdílena pedagogickým sborem i zřizovatelem a pozitivně se promítá do kvality poskytovaného vzdělávání.

Vzhledem k velikosti a specifickému charakteru školy je nastaven funkční a účelný systém řízení založený na každodenním osobním kontaktu ředitelky a pedagogických pracovnic. Komunikace probíhá převážně neformálně a průběžně, podstatné informace jsou současně sdíleny prostřednictvím digitálního úložiště, které obsahuje mimo jiné informace o vzdělávacích potřebách žáků, krizové plány i organizační a metodické dokumenty školy. Ředitelka se cíleně zabývá kvalitou vzdělávání prostřednictvím kontrolní a hospitační činnosti. Záznamy z hospitací jsou průkazné, obsahují jasné závěry i doporučení ke zkvalitnění vzdělávání, například v oblasti využívání vhodných metod, pomůcek či digitálních nástrojů. Poskytovaná zpětná vazba má převážně motivační charakter a zaměřuje se také na podporu pozitivního klimatu, spolupráce a aktivního zapojení žáků do vzdělávání. I nadále je využíván metodický dokument „Optimální průběh hodiny“, který ředitelka zpracovala již ve svém předchozím funkčním období a který byl pozitivně hodnocen při minulé inspekční činnosti v roce 2019. Pedagogická rada projednává zejména otázky vzdělávání a přispívá ke sjednocování pedagogických postupů a hodnocení žáků. Ke zkvalitňování výuky přispívá také cíleně zaměřené další vzdělávání pedagogických pracovníků orientované zejména na oborové didaktiky, využívání digitálních technologií ve výuce, formativní hodnocení, prevenci rizikového chování a klima školy. Přínosná je rovněž spolupráce v rámci sdružení škol Cirsium umožňující sdílení zkušeností a inspirací mezi pedagogy partnerských škol.

V době konání inspekční činnosti byl pedagogický sbor plně odborně kvalifikovaný, přičemž tři učitelky ze čtyř měly také odbornou kvalifikaci speciálního pedagoga. Odbornost a zkušenost všech pedagogických pracovnic se pozitivně promítala do kvality poskytovaného vzdělávání, uplatňování individuálního přístupu a citlivého zohledňování vzdělávacích potřeb všech žáků.

Poradenské služby škola poskytuje v rozsahu odpovídajícím specifickým podmínkám její činnosti. Významnou součástí preventivního působení jsou pravidelné seznamovací a adaptační aktivity realizované školní metodičkou prevence při zahájení každého turnusu, které podporují wellbeing žáků, psychohygienu a vytváření příznivých vztahů mezi žáky. Preventivní program školy je zaměřen zejména na podporu zdravého životního stylu, prevenci šikany, kyberbezpečnost a finanční gramotnost. Stanovená témata jsou účelně zařazována přímo do výuky nebo realizována prostřednictvím tematicky zaměřených preventivních aktivit. Součástí preventivního programu jsou i jasné metodické postupy pro řešení krizových situací, včetně konkrétní strategie pro předcházení školní neúspěšnosti. Pokud to situace vyžaduje, spolupracuje škola se zákonnými zástupci, zaměstnanci léčebny, případně léčebna zajišťuje psychologa. Efektivní podchycení počínajících výchovných problémů v kombinaci s krátkou dobou pobytu žáků vedlo k tomu, že škola v tomto období nezaznamenala žádné závažné formy rizikového chování. V oblasti kariérového poradenství škola realizovala nový projekt „Profíci“, v jehož rámci probíhala setkání žáků se zástupci různých profesí formou besed a následných diskusí. Na aktivitě se podíleli zejména doprovázející dospělí žáků nebo zaměstnanci léčebny, kteří žákům přibližovali své profesní zkušenosti a umožňovali jim získat konkrétnější představu o různých povoláních. Ředitelka školy ve funkci výchovné poradkyně účelně zajišťuje shromažďování a sdílení informací o speciálních vzdělávacích potřebách žáků a nastavených podpůrných opatřeních, což přispívá k jejich zohledňování v průběhu vzdělávání. Přínosným nástrojem podporujícím bezpečné klima školy je také elektronická schránka důvěry.

Od minulé inspekční činnosti došlo k výraznému zlepšení materiálních a prostorových podmínek školy souvisejícímu s přesunem do nově vybudované dětské léčebny. Nové prostory poskytují kvalitní zázemí pro vzdělávání žáků i práci pedagogů, učebny jsou světlé, esteticky upravené a vybavené moderní digitální technikou. Škola průběžně obnovuje učební pomůcky, digitální zařízení i vybavení podporující relaxaci žáků a jejich wellbeing během pobytu v léčebně. Nová budova dětské léčebny získala prestižní ocenění za architektonické řešení i inovativní způsob realizace.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků byla zajištěna standardním způsobem s ohledem na specifické podmínky školy při dětské léčebně. Žáci byli pravidelně poučováni o bezpečnosti a pravidlech chování při zahájení každého turnusu, základní pravidla byla vhodně vizualizována ve třídách. Dohled nad žáky byl v průběhu vzdělávání zajištěn a po ukončení vyučování byli žáci osobně předáváni pracovníkům dětské léčebny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve škole vycházelo z vybraných vzdělávacích obsahů školních vzdělávacích programů kmenových škol jednotlivých žáků, zejména ze vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Člověk a příroda a Člověk a společnost.

Sledované vyučovací hodiny byly promyšlené, přizpůsobené specifickým vzdělávacím potřebám žáků. Výuka účelně kombinovala společné aktivity, didaktické hry a individuální práci na diferencovaných úkolech vycházejících ze zadání kmenových škol. Učitelky efektivně využívaly názorné pomůcky a digitální nástroje k ověřování a procvičování učiva, ale také k získávání nových informací. Podporovaly tak aktivní zapojení žáků, jejich motivaci i zájem o vzdělávání. K hlubšímu pochopení učiva a vytváření souvislostí mezi poznatky přispívalo cílené využívání myšlenkových map, které žákům pomáhaly přehledně strukturovat informace, hledat vztahy mezi jednotlivými pojmy a lépe si osvojovat nové

učivo. Tento nástroj byl efektivně využíván také při doplňování nedostatků v učivu formou přehledného zásobníku témat a klíčových poznatků. Pedagogové současně žáky cíleně vedli k osvojování tvorby myšlenkových map i v digitálním prostředí, čímž podporovali rozvoj jejich studijních strategií, samostatnosti při učení i schopnosti efektivně pracovat s informacemi. Žáci o tuto formu práce projevovali zájem, většina z nich si postup tvorby úspěšně osvojila a chápala její význam pro vlastní učení i orientaci v probíraném učivu. Významným prvkem vzdělávání byla vysoká míra diferenciace a individualizace s ohledem na ročník, vzdělávací obsah, aktuální zdravotní stav i individuální vzdělávací možnosti žáků. Pedagogové účelně využívali práci s chybou, poskytovali žákům průběžnou zpětnou vazbu a cíleně je vedli k uvědomování si vlastního učebního pokroku, zodpovědnosti za vzdělávání i rozvoji exekutivních funkcí. Přirozenou součástí výuky bylo zařazování mezipředmětových vztahů, propojení učiva s reálnými situacemi a rozvoj klíčových kompetencí žáků. Ve třídách panovala příznivá pracovní a bezpečná atmosféra založená na vzájemném respektu, spolupráci a otevřené komunikaci, žáci se bez obav obraceli na pedagogy i spolužáky. Vhodně byly zařazovány také relaxační chvilky a kratší aktivizační činnosti reagující na únavu žáků související s léčebným režimem. Určitou rezervou, resp. příležitostí k rozvoji, je zařazování činnosti podporující kritické myšlení, vrstevnické hodnocení nebo hlubší formulování vlastních názorů žáků. V některých případech vedla snaha pedagogů obsáhnout větší množství učiva v omezeném časovém prostoru spíše k pasivnějšímu přijímání poznatků žáky bez dostatečného prostoru pro samostatné objevování řešení nebo delší práci s odpověďmi žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola průběžně sleduje a vyhodnocuje vzdělávání žáků. Organizace výuky zohledňuje léčebný režim žáků, pedagogové citlivě reagují na jejich aktuální zdravotní stav i individuální nedostatky v učivu způsobené častými absencemi v kmenových školách. Vzdělávání je proto založeno především na individuálním přístupu, upevňování již osvojeného učiva a postupném doplňování chybějících znalostí a dovedností. Podklady jsou získávány soustavným pozorováním žáků, různými druhy ověřování (písemné, ústní, didaktické testy), analýzou výsledků činnosti žáka atd. Škola flexibilně umožňuje žákům plnit i průběžné úkoly a čtvrtletní písemné práce zasílané z jejich kmenových škol. Zákonní zástupci jsou o prospěchu svých dětí informováni v osobním záznamu a kdykoliv na požádání. V pedagogické praxi je kladen důraz na formativní přístup, důkladnou a důslednou práci s chybou, využívání inovativních prvků výuky. Pokrok žáků škola průběžně sleduje také prostřednictvím digitálních technologií s okamžitou zpětnou vazbou. Veškeré hodnocení má převážně motivační charakter a cíleně podporuje chuť žáků k práci i jejich sebedůvěru. Pedagogové účelně využívají slovní pochvaly, prvky sebehodnocení i další motivační nástroje, které vedou žáky k uvědomování si vlastního pokroku a větší zodpovědnosti za učení. Podrobné slovní hodnocení výsledků vzdělávání a chování je po ukončení turnusu předáváno prostřednictvím zákonných zástupců kmenovým školám. Zpětná vazba od žáků a jejich zákonných zástupců dlouhodobě oceňuje zejména individuální a respektující přístup pedagogů. Velmi úzká a funkční spolupráce je navázána se zaměstnanci léčebny, kteří zajišťují koordinaci výuky a léčebně-rehabilitačního programu.

Škola je dlouhodobě zapojena do projektu Ovoce, zelenina a mléko do škol zaměřeného na správnou životosprávu. Žáci jsou po dobu jejich pobytu ve škole cíleně vedeni také k environmentálnímu myšlení.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2019 došlo ke změně místa poskytovaného vzdělávání. Od roku 2023 škola sídlí v prostorách nově vybudované dětské léčebny, což přispělo k výraznému zlepšení prostorových a materiálních podmínek pro vzdělávání i ke zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků. Současně došlo k významné obnově učebních pomůcek, zejména v oblasti digitálních technologií.
- Rozšířila se nabídka vyučovaných předmětů, ve kterých jsou žáci během pobytu v léčebně vzděláváni.
- Vedle pozice školní metodičky prevence byla nově zřízena také pozice výchovné poradkyně.
- V roce 2019 byla ukončena činnost školní družiny.
- Pedagogický sbor prošel částečnou personální obměnou.
- Na základě doporučení z předchozí inspekční činnosti škola ve větší míře zařazuje prvky formativního hodnocení a účelného sebehodnocení žáků.

Silné stránky

- Jasně formulovaná a reálná koncepce školy zohledňující specifické podmínky vzdělávání při dětské léčebně přispívá k naplňování stanovených záměrů a vytváří předpoklady pro zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. (1.1)
- Kvalitně realizovaná výuka obohacená o inovativní vzdělávací metody v podobě myšlenkových map a rozmanité učební pomůcky včetně digitálních nástrojů měly pozitivní vliv na motivaci a zájem žáků o vzdělávání. (4.1)
- Vysoká míra diferenciace a individualizace ve vzdělávacím procesu vedla k rozvoji potenciálu každého žáka a jeho exekutivních funkcí. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Příklad inspirativní praxe

- Škola efektivně využívá myšlenkové mapy pro pochopení učiva a vytváření souvislostí mezi poznatky. Tento nástroj žákům pomáhá přehledně strukturovat informace, hledat vztahy mezi jednotlivými pojmy a lépe si osvojovat nové učivo. Účelně je využíván zejména při doplňování nedostatků v učivu formou přehledného zásobníku témat a klíčových poznatků. Pedagogové současně žáky cíleně vedou k tvorbě myšlenkových map i v digitálním prostředí, čímž podporují rozvoj jejich studijních strategií, samostatnosti při učení a schopnosti efektivně pracovat s informacemi. (4.1)

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve větší míře zařazovat metody podporující kritické myšlení, vytvářet prostor pro formulování a obhajobu vlastních názorů a cíleně využívat prvky vrstevnického učení a hodnocení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace týkající se koncepce, řízení školy, hodnocení výsledků vzdělávání a činnosti v oblasti školního poradenství a prevence k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona k termínu inspekční činnosti
3. Záznamy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2025/2026
4. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2025/2026
5. Písemnosti a práce žáků, myšlenkové mapy žáků a pedagogů (vzorek)
6. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků v době jejich pobytu ve škole, vedená ve školním roce 2025/2026 k datu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí (u škol a školských zařízení je doručeno již dnem dodání do datové schránky, což je považováno za den převzetí dokumentu). Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Machačová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Mgr. Marie Sponarová, školní inspektorka

2. 6. 2026